

ZÁPISNÍK ZMIZELÉHO

Hud' oslu na loutnu: osel slyší, ale kochání žádného nemá

MusicOlomouc: pestré barvy tichých zvuků

8. 10. 2016, 8.39 | **Boris Klepal**

Marek Keprt. foto MusicOlomouc

Festival soudobé hudby MusicOlomouc vznikl v roce 2009, v pondělí 3. října tedy vstoupil již do osmého ročníku. Během prvních tří dnů nabídl svým posluchačům čtyři koncerty, na každém z nich zazněla přinejmenším jedna premiérová skladba. Pořadatelé sami označují festival MusicOlomouc jako „místo křehkých zjevování“.

Hudební stránku festivalu má na svědomí především jeho ředitel **Marek Keprt** – sám skladatel a klavírista. Jakási spojovací ideová linie vychází z jeho vlastních preferencí a zároveň z rozumné snahy je sám sobě něčím kontaminovat. Utkvělou myšlenkou festivalu je mnohotvárnost zvukových barev a jejich interakce. Určitě v tomto směru nepřekvapí jako inspirační zdroj spektralista Tristan Murail, ale jistě v tom bude i Keprtovo zaujetí dílem Alexandra Skrjabinina. V souvislosti s vyzněním mnohých skladeb by se nabízel i impresionismus, ovšem vnímaný spíše jako duševní stav než hudební styl.

Premiéry prvního koncertu patřily domácím – řečeno sportovní terminologií. Autorem skladby *3 + 1* je **Jan Vičar**, zakladatel festivalu MusicOlomouc. Jednalo se o poměrně přehlednou kompozici s výraznými a klasicky zpracovávanými tématy. Pozoruhodný zvuk jí dodal ansámbl **Lichtzwang** ve složení klavír, trubka, violoncello a theremin. Lichtzwang zahrál i druhou premiéru večera, skladbu *úMžik sypkých výšek zVnitřni*, kterou napsal Marek

Keprt. Sled aleatorních hudebních bloků založených na tenzích a přitažlivostech mezi zvukovými barvami byl výbornou protiváhou k Janu Vičarovi.

V prvním dnu se hrál ještě jeden pozdně večerní koncert dua *Leise Dröhnung* a během něj premiéra skladby *To Whom Do the Horses in the Yard Belong?* Lucie Vítkové. Kytara a violoncello měkce a takřka neslyšně zněly pod jemnými údery paliček na cimbál. Premiérou druhého večera byl smyčcový kvartet **Ondřeje Štochla** *Pramen z jeskyně bezmoci*, hrál jej Ensemble Lux. A sdružení Konvergence provedlo premiéru *Proměn pro klavír a violoncello* **Michaely Pálky Plachké**.

- [MusicOlomouc v Mozaice na ČRo3 Vltava 7. 10. 2016, od 32. minuty ↗](#)

Za opravdu zdařilé lze ze čtyř premiér označit dvě, což je hodně slušný poměr. Tou první je *úMžik sypkých výšek zVnitřni* **Marka Keprta**, který se jako klavírista a vedoucí souboru Lichtzwang podílel i na jejím provedení. Skladba se odvíjela od takřka neslyšného přejíždění smyčcem po bodci violoncella a dechu skrze trubku k jemným barevným propletencům s klavírem a thereminem. Byla sympaticky koncentrovaná a působila logickým a uzavřeným dojmem navzdory tomu, že se skládala z aleatorických, tedy částečně improvizovaných bloků.

Velmi působivý byl i Štochlův smyčcový kvartet *Pramen z jeskyně bezmoci* – skladba je inspirovaná poruchou autistického spektra a navazuje tím na dřívější *proP.A.S.titéhož autora* ↗. Štochlův pramen plyne v proudu, který jako by se nemohl vymanit z pružných břehů, melodický motiv prvních houslí má v opozici flažoletovou píseň violoncella. Repetitivní závěr naznačuje neschopnost vymanit se z nebezpečné jistoty vlastního nitra.

Tři koncerty v normálním večerním čase se držely naznačené linie barevné a neagresivní hudby v impresivním duchu. První koncert ansámblu Lichtzwang byl částečně klavírní exhibicí Marka Keprta – ovšem exhibicí v tom nejlepší smyslu slova. Sólově provedl stručný průřez dílem japonského skladatele **Toru Takemitsua** také tři části z devítidílného cyklu *Les travaux et les jours* **Tristana Muraila**. Díky provedení ale exhibovala hudba samotná, nikoli interpret.

Smyčcové kvarteto **Ensemble Lux** se od programních skladeb první části večera přesunulo v druhé části spíše ke kompozičním hříčkám s improvizací a přeladováním. Hráli ale perfektně, včetně přesné intonace mikrointervalů. Sdružení **Konvergence** během svého koncertu pružně střídalo sestavy, jeho koncert vyvrcholil fantastickou skladbou **Jakoba Ullmanna** *Pianissimo* pro violu a elektroniku. Symbolicky se jí uzavřel první blok festivalových koncertů do takřka úplného, ale drásavého a vtahujícího ticha.

Koncert dua **Leise Dröhnung** byl již zmíněným vybočením. Jak v čase – začínal o půl desáté večer – tak ve zvuku i atmosféře. Od nenápadného začátku se dobral až k agresivním polohám a takřka týraným nástrojům, ale narozdíl od ostatních koncertů se jednalo spíše o osamocené zvuky než jejich vztahy, a občas také dávno vyzkoušené, jen znovu opakované experimenty.

Festival má štěstí na mimořádné prostředí. Kaple Božího Těla v bývalém jezuitském konviktu je sice barokní, ale soudobá dramaturgie Marka Keprta do ní bezvadně zapadá. Nejde tu vůbec o krásu architektury či výzdoby, ale o akustiku. Těžko říci, zda se s Keprtovými hudebními preferencemi střetla náhodou, ale rozhodně je to setkání vzájemně obohacující.

Hudební dramaturgii je navíc potřeba zmínit jako silnou devizu festivalu samu o sobě. Vychází opravdu z hudby a hudebních souvislostí a neplní si jen zbožná přání, která vypadají dobře na papíře, ale provedení kulhá. To není zdaleka tak samozřejmé, jak by se mohlo zdát. A pokud má někdo rád středně velká, neuspěchaná města s koncentrovanou historickou zástavbou, tak je pro něj festival dobrou příležitostí strávit pár dní v Olomouci.

Druhý blok festivalových koncertů MusicOlomouc se koná od 9. do 12. října. **Kühnův smíšený sbor** bude zpívat díla českých a norských autorů. Brněnský **Dunami Ensemble** provede premiéru skladby *Chata v Jezerní kotlině* svého vedoucího **Františka Chaloupky**. **Ensemble Mondrian** se bude věnovat švýcarským a německým autorům a zahraje také v premiéře *neodvábivá solnatění modři* **Marka Keprta**. Festival uzavře slovenský **Quasars Ensemble** díly slovenských autorů a scénickým provedením kompozice *The Raven* japonského skladatele **Toshia Hosokawy**.